

## **ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ**

### **ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ I.** ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.** ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ III.** ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΙΔΙΟΤΩΝ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV.** ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ I.** ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ, ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

#### **Άρθρο 1: Έννοια**

- Οι γυναίκες και οι άνδρες είναι ίσοι και έχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις.
- Ο σεβασμός της αρχής της ισότητας των φύλων και η επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας στην πράξη συνιστά πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας και απαρέγκλιτο όρο του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

#### **Άρθρο 2: Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι να εξειδικεύσει τους κανόνες που απορρέουν από την αρχή της ισότητας των φύλων και να εξασφαλίσει την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών όλων των μελών του κοινωνικού συνόλου, καθώς και την επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων.

#### **Άρθρο 3: Πεδίο εφαρμογής**

Κάθε πρόσωπο απολαμβάνει σε όλες τις έννομες σχέσεις τα δικαιώματά του σύμφωνα με τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω φύλου και των ίσων ευκαιριών.

#### **Άρθρο 4: Αρχή ίσης μεταχείρισης μεταξύ γυναικών και ανδρών**

- Η αρχή της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών επιβάλλει την απαγόρευση κάθε άμεσης ή έμμεσης διάκρισης λόγω φύλου, μητρότητας, οικογενειακών υποχρεώσεων και οικογενειακής κατάστασης, την παροχή ίσων ευκαιριών σε γυναίκες και άνδρες και την εξάλειψη κάθε ανισότητας στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών.
- Έκφανση της αρχής της ισότητας συνιστά και η αρχή της εναρμόνισης της ιδιωτικής και

οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή.

#### **Άρθρο 5: Θετικά μέτρα και Θετικές Δράσεις**

Προκειμένου να επιτευχθεί η ουσιαστική ισότητα των φύλων στην πράξη, η Πολιτεία υποχρεούται να λαμβάνει ειδικά θετικά μέτρα για την αντιστάθμιση και την εξάλειψη των ανισοτήτων εις βάρος των γυναικών, καθώς και την πρόληψη αναπαραγωγής τους.

Για την υιοθέτηση των θετικών μέτρων λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά μειονεκτήματα και οι ανισότητες που συνδέονται με το φύλο, καθώς και η ενδεχόμενη συρροή τους με άλλους λόγους διάκρισης, προκειμένου να εξαλειφθούν και να διακοπεί η αναπαραγωγή τους.

Τα μέτρα είναι ειδικά και πρόσφορα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και ισχύουν μέχρι να επιτευχθεί ο αντικειμενικός σκοπός τους στην πράξη.

#### **Άρθρο 6: Άμεση και έμμεση διάκριση**

1. Άμεση διάκριση συνιστά κάθε δυσμενής μεταχείριση που υφίσταται ή υπέστη ένα πρόσωπο για λόγους φύλου.
2. Έμμεση διάκριση: όταν μία εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θέτει σε μειονεκτική θέση τις/τους εκπροσώπους του ενός φύλου σε σύγκριση με τις/τους εκπροσώπους του άλλου φύλου, εκτός αν αυτή η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από σκοπό δημοσίου συμφέροντος, και τα μέσα για την επίτευξη του εν λόγω στόχου είναι πρόσφορα και αναγκαία.
3. Η εντολή ή η συστηματική ενθάρρυνση πρακτικών που ενέχουν διάκριση εις βάρος ενός προσώπου λόγω φύλου συνιστούν επίσης διάκριση κατά την έννοια του παρόντος.

#### **Άρθρο 7: Πολλαπλές διακρίσεις**

Πολλαπλή διάκριση συνιστά η δυσμενής μεταχείριση πρόσωπου λόγω φύλου, σε συνδυασμό με ένα τουλάχιστον άλλο χαρακτηριστικό, ιδίως λόγω προέλευσης, ηλικίας, αναπηρίας, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων και σεξουαλικού προσανατολισμού.

#### **Άρθρο 8: Διάκριση λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας**

Αποτελεί άμεση διάκριση λόγω φύλου και συνεπώς απαγορεύεται η δυσμενής μεταχείριση γυναικών λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας.

#### **Άρθρο 9: Σεξουαλική παρενόχληση και παρενόχληση λόγω φύλου**

Η παρενόχληση, η σεξουαλική παρενόχληση, καθώς και οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση που οφείλεται στην ανοχή ή στην απόρριψη αυτής της συμπεριφοράς, συνιστούν διάκριση

λόγω φύλου και απαγορεύονται. Διάκριση λόγω φύλου συνιστά, επίσης, οποιαδήποτε δυσμενής μεταχείριση προσώπου που συνδέεται με ταυτότητα φύλου.

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου:

α) Παρενόχληση συνιστά κάθε ανεπιθύμητη συμπεριφορά συνδεόμενη με το φύλο ενός προσώπου, με πρόθεση ή αποτέλεσμα την παραβίαση της αξιοπρέπειας του προσώπου αυτού και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.

β) Σεξουαλική παρενόχληση συνιστά οποιαδήποτε μορφή ανεπιθύμητης λεκτικής, μη λεκτικής ή σωματικής συμπεριφοράς σεξουαλικού χαρακτήρα, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου, ιδίως με τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.

#### **Άρθρο 10: Ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας στην ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων**

Οι αρχές των ίσων ευκαιριών, της ίσης μεταχείρισης μεταξύ γυναικών και ανδρών και της εξάλειψης των ανισοτήτων μεταξύ ανδρών και γυναικών, ως καταστατικές αρχές της έννομης τάξης λαμβάνονται υπόψη και τηρούνται κατά τη σύνταξη, την ερμηνεία και την εφαρμογή κάθε νόμου.

#### **Άρθρο 11: Ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας στη δημόσια πολιτική υγείας**

Το κράτος ενσωματώνει τη διάσταση του φύλου στη δημόσια πολιτική υγείας κατά το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγησή της. Κατά την παροχή των υπηρεσιών υγείας λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των γυναικών και κοριτσιών. Η πολιτεία διασφαλίζει την καθολικότητα της παροχής υπηρεσιών υγείας και αναπαραγωγικής υγείας σε γυναίκες και κορίτσια ιδιαίτερα ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ II. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ**

#### **Άρθρο 12: Οριζόντια εφαρμογή**

1. Το Κράτος μεριμνά για την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις δημόσιες πολιτικές και τα μέτρα εφαρμογής τους, συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού, με σκοπό την εξάλειψη, αποκατάσταση και αποτροπή ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών. Η Κυβέρνηση παρουσιάζει τους στρατηγικούς στόχους που επιθυμεί να επιτύχει σε τήρηση των στόχων της Τέταρτης Παγκόσμιας Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τις Γυναίκες, της Διακήρυξης και του Προγράμματος Δράσης που υιοθετήθηκαν σε αυτή.

2. Κάθε υπουργείο, δημόσια επιχείρηση και δημόσιος οργανισμός κατά την κατάρτιση του γενικού προϋπολογισμού και των δράσεών του λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου.

#### **Άρθρο 13: Υποχρεώσεις και μέτρα υλοποίησης**

1. Κάθε υπουργός ενσωματώνει τη διάσταση του φύλου σε κάθε πολιτική, δράση και μέτρο της αρμοδιότητάς του/της. Για το σκοπό αυτό:

α. Κάθε χρόνο, με την ευκαιρία της συζήτησης της γενικής πολιτικής, παρουσιάζει τις δράσεις, τα μέτρα και τα προγράμματα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων που τίθενται στην παράγραφο 1, καθώς και στην προώθηση της ισότητας γυναικών και ανδρών

β. υιοθετεί ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες για τα θέματα φύλου, όπως αυτοί καθορίζονται από διεθνή, ευρωπαϊκά και εθνικά όργανα, ώστε να καθιστούν δυνατή τη μέτρηση και την αξιολόγηση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου

γ. για κάθε νομοθετική ή ρυθμιστική πρόταση, συντάσσει έκθεση αξιολόγησης των επιπτώσεων της πρότασης στην κατάσταση γυναικών και ανδρών.

2. Με υπουργική απόφαση ρυθμίζονται τα ειδικότερα και τεχνικά θέματα για την εφαρμογή του παρόντος.

3. Κατά την προκήρυξη και κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων συνεκτιμώνται η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών και η αξιολόγηση των επιπτώσεων του έργου στην ισότητα των φύλων

4. Οι δημόσιες υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα που εντάσσονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα υποχρεούνται να συλλέγουν και να τηρούν στατιστικά στοιχεία ανά φύλο για τους τομείς ευθύνης τους.

#### **Άρθρο 14: Έκθεση Προόδου πολιτικών ισότητας**

1. Η Κυβέρνηση παρουσιάζει στο κοινοβούλιο στο τέλος κάθε βουλευτικής περιόδου έκθεση που αφορά στην πολιτική που ακολουθείται σύμφωνα με την Τέταρτη Παγκόσμια Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τις Γυναίκες, που έγινε στο Πεκίνο τον Σεπτέμβριο 1995. Η έκθεση ενσωματώνει την πολιτική της αναπτυξιακής συνεργασίας, καθώς και τις πολιτικές που αφορούν στην ισότητα γυναικών και ανδρών.

2. Αντικείμενο της έκθεσης είναι η παρακολούθηση της προόδου που έχει πραγματοποιηθεί για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του παρόντος, η αποτίμηση των δυσκολιών και των λύσεων και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

#### **Άρθρο 15.: Κυρώσεις**

Στο άρθρο 107 του ν.3528/2007 « Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.»όπως σήμερα ισχύει, προστίθεται περίπτωση λγ) η παραβίαση, κατά την άσκηση των καθηκόντων, των αρχών όπως προβλέπονται στο νόμο..... για την ουσιαστική ισότητα των φύλων.

#### **Άρθρο 16.: Ισότητα των φύλων στα δημόσια έγγραφα**

α. Στα δημόσια έγγραφα χρησιμοποιούνται οι γλωσσικοί τύποι αρσενικού και θηλυκού, καθώς και οι υποδείξεις του σχετικού Οδηγού που διαμόρφωσε η Γενική Γραμματεία Ισότητας των φύλων, όπως ενσωματώθηκε με την με Αρ.Πρωτ. ΔΙΑΔΙΠΥΔ/ΤΣΠΕΑΔ/Φ.18/οικ.5748/25.2.2016(ΑΔΑ:ΩΣΞΧ465ΦΘΕ-ΧΦ9) εγκύλιο με θέμα

«Υπέρβαση του «γλωσσικού σεξισμού» και ένταξη της διάστασης του φύλου στα διοικητικά έγγραφα.»

β. Η ταυτοποίηση προσώπων σε δημόσια έγγραφα γίνεται με την αναγραφή του ονόματος ενός γονέα χωρίς αναφορά στο φύλο του («Όνομα γονέα:.....»).

#### **Άρθρο 17: Ποσόστωση φύλου στις εκλογές ΟΤΑ**

1. Ο αριθμός των υποψήφιων δημοτικών συμβούλων, συμβούλων δημοτικής κοινότητας και συμβούλων τοπικής κοινότητας από κάθε φύλο ανέρχεται τουλάχιστον στο ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των υποψηφίων, που υπολογίζεται διακεκριμένα για κάθε δημοτικό συμβούλιο και κάθε συμβούλιο δημοτικής ή τοπικής κοινότητας. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

2. Ο αριθμός των υποψήφιων περιφερειακών συμβούλων κάθε συνδυασμού από κάθε φύλο πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των υποψηφίων. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι τουλάχιστον ίσο με το μισό της.

#### **Άρθρο 18: Ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στα συλλογικά όργανα**

Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του νόμου 2839/2000 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στις περιπτώσεις διορισμού ή υποδείξεως από την Κυβέρνηση, το Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ, τους ΟΤΑ και τα ΝΠΙΔ, μελών.....είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

Οι αποφάσεις συγκρότησης των παραπάνω συμβουλίων ή συλλογικών οργάνων κοινοποιούνται στη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.»

#### **Άρθρο 19: Ενίσχυση της γυναικείας συμμετοχής στην πολιτική ζωή**

1. Για την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών αυτοτελών Κομμάτων, συνασπισμού συνεργαζόμενων Κομμάτων και ανεξαρτήτων, ο αριθμός των υποψηφίων βουλευτών/τριών, από κάθε φύλο, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους, αντιστοίχως, σε κάθε εκλογική περιφέρεια, με τρεις τουλάχιστον υποψηφίους/ες. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

2. Η εκλογική κρατική χρηματοδότηση του κόμματος επαυξάνεται κατά το ήμισυ του ποσοστού που η εκπροσώπηση των γυναικών στα ψηφοδέλτια υπερβαίνει το υποχρεωτικό 1/3 της ελάχιστης εκπροσώπησης κάθε φύλου, της υποχρεωτικής και πραγματικής εκπροσώπησης υπολογιζομένης στο σύνολο της Επικράτειας.

### **Άρθρο 20: Ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση**

1. Η παιδεία αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της προσωπικότητας και προάγει το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των φύλων.
2. Η πολιτεία λαμβάνει υπόψη της τις πολλαπλές διακρίσεις κατά την έννοια του παρόντος και μεριμνά ώστε η καταπολέμησή τους να συνιστά εκπαιδευτικό στόχο
3. Η ισότητα των φύλων διασφαλίζεται κατά την πρόσβαση, τη συμμετοχή και την ενίσχυση της προόδου των εκπαιδευομένων

### **Άρθρο 21: Μέτρα για την ισότητα των φύλων στην εκπαίδευση**

Η πολιτεία ενσωματώνει την αρχή της ισότητας των φύλων στην οργάνωση και στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης, τυπικής και άτυπης, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, της επανακατάρτισης και της δια βίου μάθησης

- α. η αξία της ισότητας των φύλων διαπερνά οριζόντια το σύνολο των σχολικών προγραμμάτων και εγχειριδίων όλων των βαθμίδων.
- β. το περιεχόμενο των σχολικών βιβλίων και το εν γένει εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να είναι απαλλαγμένο από στερεότυπα λόγω φύλου και να περιλαμβάνει την παρουσία και την δράση των γυναικών και κοριτσιών σε όλα τα επιστημονικά πεδία, ιδιαίτερα σε αυτό της ιστορίας. Η προβληματική σχολική ύλη αντικαθίσταται
- γ. η γλώσσα των κειμένων προσαρμόζεται στα δύο γένη, ώστε να αντανακλά τους νέους ρόλους των φύλων που διαμορφώνονται καθώς και την έμφυλη δημοκρατία.
- δ. η αρχή της ισότητας των φύλων εντάσσεται και πιστοποιείται στο πλαίσιο προγραμμάτων αρχικής και συνεχιζόμενης κατάρτισης των εκπαιδευτριών/εκπαιδευτών
- ε. η ισόρροπη παρουσία γυναικών – ανδρών εκπαιδευτικών στα όργανα διοίκησης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων διασφαλίζεται με ελάχιστο υποχρεωτικό όριο το 1/3 από κάθε φύλο.

### **Άρθρο 22: Καταπολέμηση αναλφαβητισμού**

Η πολιτεία λαμβάνει μέτρα για την εξάλειψη του οργανικού και λειτουργικού αναλφαβητισμού στις γυναίκες όλων των ηλικιών, όπως επιτάσσουν οι αναπτυξιακοί στόχοι της Χιλιετίας.

### **Άρθρο 23: Έρευνα και επαγγελματικός προσανατολισμός**

Η πολιτεία ενθαρρύνει τις σπουδές φύλου και την έρευνα με βάση το φύλο.

Η πολιτεία ενσωματώνει την ισότητα των φύλων στη διαδικασία επαγγελματικού προσανατολισμού και της επιλογής σταδιοδρομίας. Ενθαρρύνει την ανάληψη ειδικών δράσεων για την ενθάρρυνση μη παραδοσιακών επιλογών σταδιοδρομίας.

**Άρθρο 24.: Η Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές για την υγεία**

1. Η πολιτεία

α) μεριμνά για τη συλλογή στοιχείων κατά φύλο και την ανάλυση των στατιστικών κατά φύλο, προκειμένου να προσδιοριστεί το σύγχρονο επιδημιολογικό προφίλ των γυναικών και κοριτσιών καθώς και να σχεδιαστούν και εφαρμοστούν κατάλληλα προγράμματα προαγωγής της υγείας τους.

β) προωθεί την έρευνα για την υγεία των γυναικών και κοριτσιών και τις ανάγκες τους, καθώς και την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών-ανδρών ερευνητών/τριών σε όλα τα ερευνητικά προγράμματα.

γ) μεριμνά για την ένταξη της αρχής της ισότητας στην κατάρτιση του προσωπικού των υγειονομικών φορέων, διασφαλίζοντας ιδιαίτερα την ικανότητα του προσωπικού να διακρίνει και να προσφέρει φροντίδες περιθαλψης σε περιπτώσεις βίας λόγω φύλου.

δ. Η πολιτεία μεριμνά για την απρόσκοπτη παροχή υπηρεσιών Οικογενειακού Προγραμματισμού, προγενετικού ελέγχου και διασφαλίζει την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας προς την επίτοκο και τη λεχούσα.

ε.Η πολιτεία μεριμνά για την χωρίς διάκριση πρόσβαση στις δομές της ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής [I.Y.A.] των υπογόνιμων γυναικών και ζευγαριών, όπως ο νόμος ορίζει.

2. Κάθε βλαπτική επέμβαση στα εξωτερικά γεννητικά όργανα των κοριτσιών και γυναικών απαγορεύεται. Η αναγκαστική στείρωση και η κλειτοριδεκτομή συνιστούν βαριές σωματικές βλάβες και η πρόληψή τους αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας. Η Πολιτεία μεριμνά για την υποστήριξη των θυμάτων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ III. ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΙΔΙΩΤΩΝ**

**Άρθρο 25: Ουσιαστική ισότητα σε θέματα εργασίας και απασχόλησης**

1. Η αρχή της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών εφαρμόζεται στην εργασία και απασχόληση σε κάθε τομέα και σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

2. Δεν συνιστά διάκριση λόγω φύλου η λήψη ή η διατήρηση ειδικών ή θετικών μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εργασία και την απασχόληση και την εξάλειψη των ανισοτήτων που υφίστανται στην πράξη, ιδίως σε βάρος των γυναικών, ιδιαίτερα σε σχέση με την οικογενειακή κατάσταση, τη μητρότητα και την εναρμόνιση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

### **Άρθρο26: Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής**

α. Η αρχή της εναρμόνισης της επαγγελματικής ζωής με την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή των γυναικών και ανδρών έχει στόχο την ισόρροπη ανάληψη των οικογενειακών τους ευθυνών.

β. Ο σεβασμός της εξασφαλίζεται ιδίως κατά τη ρύθμιση των όρων εργασίας και την άσκηση του εργοδοτικού ή διευθυντικού δικαιώματος.

### **Άρθρο27: Ορισμοί**

1. Όπου στην κείμενη εργατική νομοθεσία απαντάται ο όρος «εργαζόμενος», αυτός αφορά εξίσου τους άνδρες και τις γυναίκες που παρέχουν την εργασία τους και υπάγονται στις αντίστοιχες διατάξεις.

2. Στην έννοια της «παρενόχλησης» του στοιχείου γ' του άρθρου 2 του ν. 3896/2010 και όπου αλλού αυτή συναντάται, περιλαμβάνονται και:

α) «βία στην εργασία» συνιστά επίθεση, σωματική ή ψυχολογική, υπό συνθήκες που σχετίζονται με την εργασία.

β) «ηθική παρενόχληση» συνιστά η οποιασδήποτε μορφής επαναλαμβανόμενη ή συστηματική λεκτική, μη λεκτική ή σωματική πράξη ή συμπεριφορά συνδεόμενη με το φύλο ενός προσώπου, και έχει αποτέλεσμα τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος για ένα ή περισσότερα πρόσωπα και τη σημαντική επίδραση στην ψυχική ή/και σωματική υγεία και την επαγγελματική εξέλιξη του (των) προσώπου(-ων) αυτού (-ών).

### **Άρθρο 28.: Υποχρέωση πρόνοιας**

1. Η υποχρέωση πρόνοιας του/της εργοδότη/τριας περιλαμβάνει:

α) τη διασφάλιση της σωματικής και πνευματικής υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κάθε φύλου

β) την προστασία της προσωπικότητας και της αξιοπρέπειας των εργαζομένων κάθε φύλου ( να αφαιρεθεί γυναικών και ανδρών),

γ)την υποχρέωση πρόληψης των κινδύνων που σχετίζονται με διακρίσεις λόγω φύλου κατά τον παρόντα νόμο και το ν. 3896/2010 (ΦΕΚ Α' 207),

δ) την υποχρέωση έγκαιρης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης στην εργασία κάθε μορφής διάκρισης λόγω φύλου κατά τον παρόντα νόμο και το ν. 3896/2010 (ΦΕΚ Α' 207),

ε) την εξάλειψη από το εργασιακό περιβάλλον των παραγόντων που οδηγούν ή ευνοούν τις πολλαπλές διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου ..... του παρόντος νόμου.

### **Άρθρο 29: Προστασία έναντι αντιποίνων**

Απαγορεύεται η καταγγελία ή η με οποιονδήποτε τρόπο λύση της σχέσεως εργασίας, καθώς και κάθε άλλη δυσμενής μεταχείριση που συνιστά αντίδραση του/της εργοδότη/τριας ή υπεύθυνου/ης επαγγελματικής κατάρτισης, σε διαμαρτυρία, καταγγελία, μαρτυρία οποιαδήποτε άλλη ενέργεια στο χώρο εργασίας ή επαγγελματικής κατάρτισης, ενώπιον Δικαστηρίου ή άλλης Αρχής, στην οποία (ενέργεια) προβαίνει εργαζόμενος/η ή επαγγελματικά καταρτιζόμενος/η ή εκπρόσωπός του και σχετίζεται με το σεβασμό της αρχής της ισότητας και την προστασία από διακρίσεις λόγω φύλου.

### **Άρθρο 30: Κοινωνικός Διάλογος**

1. Το Κράτος προωθεί τον κοινωνικό διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων για την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων στην εργασία, καθώς και τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων εργασίας και συλλογικών συμφωνιών, με στόχο την εξάλειψη των ανισοτήτων ιδίως σε βάρος των γυναικών, ιδιαίτερα στα θέματα αμοιβής και όρων εργασίας και εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

2. Οι στόχοι αυτοί λαμβάνονται υποχρεωτικά υπόψη κατά την επίλυση συλλογικών διαφορών και την παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας από τον Οργανισμό Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.ΜΕ.Δ.).

### **Άρθρο 31: Μέτρα προώθησης της ισότητας -Σχέδια Ισότητας**

1. Κάθε εργοδότης/τρια υποχρεούται να τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών στην εργασία. Λαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στην πρόληψη, την αποφυγή, την έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση και την εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης στην εργασία μεταξύ ανδρών και γυναικών.

2. Τα μέτρα αυτά αποτελούν αντικείμενο συλλογικής σύμβασης εργασίας ή συλλογικής συμφωνίας, ύστερα από ενημέρωση και διαβούλευση κατά περίπτωση με τους νόμιμους εκπροσώπους των εργαζομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ εργοδότη/τριας και των νομίμων εκπροσώπων των εργαζομένων, γυναικών και ανδρών, για τη ρύθμιση των ανωτέρω θεμάτων, η διαφορά επιλύεται με τη διαδικασία της Μεσολάβησης και της Διαιτησίας, σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 του ν. 1876/1990, όπως ισχύει.

### **Άρθρο 32: Σχεδιασμός και περιεχόμενο των Σχεδίων Ισότητας**

1. Μέτρα για την πρόληψη των διακρίσεων λόγω φύλου είναι ιδίως η υιοθέτηση και εφαρμογή Σχεδίου Ισότητας, Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και η πραγματοποίηση ενημερωτικής εκστρατείας ή δράσεων κατάρτισης.

2. Τα Σχέδια Ισότητας αποτελούν σύστημα μέτρων, υιοθετούνται μετά από ανάλυση της κατάστασης και θέτουν συγκεκριμένους στόχους ισότητας, στρατηγικές και πρακτικές για την επίτευξή τους και θεσπίζουν αποτελεσματικά συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης των καθορισμένων στόχων.

3. Τα σχέδια ισότητας αφορούν μεταξύ άλλων, σε θέματα πρόσβασης στην απασχόληση, επαγγελματικής κατάταξης, προαγωγής και κατάρτισης καθώς και μισθών και κατανομής του χρόνου εργασίας, με σκοπό την εναρμόνιση της εργασίας με την προσωπική και οικογενειακή ζωή και την πρόληψη των κινδύνων που σχετίζονται με διακρίσεις λόγω φύλου.

4. Τα σχέδια ισότητας εφαρμόζονται σε επιχείρηση, κλάδο ή επάγγελμα και καλύπτουν το σύνολό τους,

με την επιφύλαξη της θέσπισης ειδικών κατάλληλων δράσεων σχετικά με συγκεκριμένες θέσεις εργασίας.

5. Οι νόμιμοι/ες εκπρόσωποι των εργαζομένων, ή απουσία αυτών, οι ίδιοι οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο των Σχεδίων Ισότητας και την επίτευξη των στόχων τους.

6. Το Κράτος θεσπίζει μέτρα προώθησης των Σχεδίων Ισότητας, τα οποία περιλαμβάνουν την απαραίτητη τεχνική υποστήριξη, ιδίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

7. Τα Σχέδια Ισότητας που περιέχονται σε ΣΣΕ, Κανονισμούς Εργασίας ή συλλογικές συμφωνίες, καθώς και κάθε λεπτομέρεια, που αφορά την εφαρμογή του άρθρου αυτού κατατίθενται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σε ειδικό μητρώο. Για τη λειτουργία του Μητρώου ο Υπουργός Εργασίας εκδίδει σχετική απόφαση.

### **Άρθρο 33: Επιβράβευση των επιχειρήσεων για θέματα ισότητας**

1. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων επιβραβεύει τις επιχειρήσεις που διακρίνονται για την εφαρμογή των πολιτικών ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών των εργαζόμενων ανδρών και γυναικών, ενδεικτικά με τη χορήγηση Σήματος Ποιότητας. Η επιβράβευση είναι δυνατόν να αξιοποιηθεί από τις επιχειρήσεις για διαφημιστικούς σκοπούς κατά τις εμπορικές τους δραστηριότητες.

2. Μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων, με Υπουργική Απόφαση, καθορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για την απονομή της επιβράβευσης και οι όροι αξιοποίησής της από τις επιχειρήσεις στις οποίες απονέμεται.

3. Για την απονομή της, λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων κριτηρίων, η ισόρροπη συμμετοχή γυναικών και ανδρών στα διευθυντικά όργανα και στις διάφορες επαγγελματικές ομάδες και κατηγορίες της επιχείρησης, η υιοθέτηση σχεδίων ισότητας ή άλλων καινοτόμων μέτρων προώθησης της ισότητας καθώς και η μη σεξιστική διαφήμιση των προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.

4. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων ελέγχει κατά πόσον οι επιχειρήσεις που βραβεύθηκαν εξακολουθούν να εφαρμόζουν τις πολιτικές της ίσης μεταχείρισης και ίσων ευκαιριών έναντι των γυναικών και ανδρών εργαζομένων τους και σε αντίθετη περίπτωση τους αφαιρεί το βραβείο.

5.Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων δύναται να απονέμει αρνητική σήμανση σε επιχειρήσεις , οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1και 3 του

παρόντος άρθρου σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου..(να αφαιρεθεί ) το πνεύμα του νόμου καλύπτεται από την επιβράβευση και όχι από την τιμωρία σε αυτή την περίπτωση (των επιχειρήσεων )

#### **Άρθρο 34: Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**

1. Οι επιχειρήσεις υλοποιούν δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης με σκοπό την προαγωγή της ισότητας των φύλων και ιδίως για την υποστήριξη και διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας των γυναικών όλων των ηλικιών , για ειδικές δράσεις συμβούλευτικής με σκοπό την ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της νεανικής , για τεχνική κατάρτιση και επιμόρφωση ανειδίκευτων και χαμηλής ειδίκευσης γυναικών και κοριτσιών για την προώθηση των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας στις γυναίκες όλων των ηλικιών .

2. Η Πολιτεία διευκολύνει με κάθε πρόσφορο μέσο τη δημοσιοποίηση των προαναφερόμενων δράσεων και προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και επιβραβεύει επιχειρήσεις που διακρίνονται για τις θετικές δράσεις τους στον τομέα της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, σύμφωνα με το άρθρο .....

#### **Άρθρο 35: Έλεγχος εφαρμογής**

Στο στοιχείο ζ' του άρθρου 2 του ν. 3996/2011 για την αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών/τριών Εργασίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«κατά την εξέταση καταγγελιών που αφορούν όρους εργασίας να ερευνά αυτεπαγγέλτως εάν συντρέχει λόγος άνισης μεταχείρισης λόγω φύλου».

#### **Άρθρο 36: Βάρος απόδειξης**

Όταν διάδικος ισχυρίζεται, ότι η αίτησή του/της γεννήθηκε από την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, όπως αυτή κατοχυρώνεται στην κείμενη νομοθεσία, και επικαλείται γεγονότα ή στοιχεία από τα οποία πιθανολογείται άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, ή σεξουαλική ή άλλη παρενόχληση, ο καθ' ου/ης φέρει το βάρος να αποδείξει, ότι δεν υπήρξε παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών.

#### **Άρθρο 37: Έννομη Προστασία**

Στο άρθρο 669 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται στοιχείο τέταρτο με το ακόλουθο περιεχόμενο:

«4) α) να ασκούν υπέρ των θιγομένων ατόμων τα δικαιώματα που απορρέουν από τους νόμους 3769/2009, 3896/2010 και τον παρόντα νόμο, εφόσον τα θιγόμενα άτομα το έχουν ρητώς εγκρίνει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει να κοινοποιείται στο άτομο του οποίου ασκούνται τα δικαιώματα, το οποίο έχει δικαίωμα παρέμβασης σε κάθε στάδιο της δίκης, και στην κατ' αναίρεση δίκη το πρώτο, β) να παρεμβαίνουν υπέρ διαδίκου, ο οποίος ασκεί τα δικαιώματα που απορρέουν από το νόμο, σε οποιοδήποτε στάδιο της δίκης, και στην κατ' αναίρεση δίκη το πρώτο.

### **Άρθρο 38: Ισότητα και Κοινωνική Ασφάλεια**

Το Κράτος, με τη σύμπραξη όλων των συναρμόδιων φορέων, εξασφαλίζει τη χορήγηση των καθορισμένων από το νόμο παροχών κοινωνικής ασφάλειας, με σεβασμό των αρχών του παρόντος νόμου.

### **Άρθρο 39.:ΙΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**

Επέκταση εφαρμογής ν. 3769/2009

"Οι διατάξεις των άρθρων 2, 4, 5, 7,8,9, 10 παρ. 1,3 και 4 και 11 του ν. 3769/2009 (ΦΕΚ 105 Α΄) εφαρμόζονται και στην εκπαίδευση, τη διαφήμιση και την ενημέρωση που παρέχεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Οι παράγραφοι (α) και (β) της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 3769/2009 καταργούνται"

### **Άρθρο40: Προώθηση της ισότητας στα ΜΜΕ**

Τα ΜΜΕ, έντυπα και ηλεκτρονικά, προωθούν την εμπέδωση και τον σεβασμό της αρχής της ισότητας των δυο (να αφαιρεθεί) φύλων, ιδίως μεριμνώντας για την προβολή μιας ισότιμης και απαλλαγμένης από στερεότυπα εικόνας ανδρών και γυναικών.

Οι κώδικες δεοντολογίας που καταρτίζονται από παράγοντες της δημόσιας επικοινωνίας (ιδιοκτήτες/τριες εντύπων, πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, δημοσιογράφοι και εργαζόμενοι/ες στα ΜΜΕ), οι συμβάσεις αυτοδέσμευσης που τυχόν συνάπτονται και γενικότερα οι κανόνες αυτορύθμισης οφείλουν να υιοθετούν ρυθμίσεις που αποβλέπουν στην πραγμάτωση της αρχής της ισότητας ανδρών και γυναικών, στην ανασκευή των στερεοτύπων και στην ανάπτυξη ενός πλουραλιστικού διαλόγου για τα προβλήματα των γυναικών και την προαγωγή της ουσιαστικής ισότητας των φύλων.

### **Άρθρο 41: Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων**

α. Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, κατά τον προγραμματισμό της δραστηριότητας τους, εξασφαλίζουν την προβολή της παρουσίας των γυναικών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής και πολιτικής ζωής της χώρας από τις εκπομπές λόγου, τέχνης και πολιτισμού που εντάσσονται στο ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματος τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. το .(να αφαιρεθεί) θα πρέπει να είναι αφιερωμένο σε θεματικές που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων, στον εντοπισμό και την άρση των διακρίσεων και στην ανατροπή των στερεοτύπων.

β. Στο στάδιο αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων για την χορήγηση των αδειών λειτουργίας των ΜΜΕ, κατά την εφαρμογή του κριτηρίου της προγραμματικής πληρότητας αποτιμάται ειδικά η δέσμευση των υποψηφίων για την μετάδοση εκπομπών με το παραπάνω περιεχόμενο. Σε αυτές τις εκπομπές αποδίδεται το 1/5 των μορίων που αντιστοιχούν στο κριτήριο της προγραμματικής πληρότητας .

#### **Άρθρο 42: Ενίσχυση διαλόγου**

α. Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων επιδιώκουν την ανάπτυξη σχέσεων με τις ενώσεις προσώπων και τα νομικά πρόσωπα που προωθούν την ισότητα των φύλων, ώστε να προβάλλονται οι σύγχρονες ανάγκες και τα προβλήματα των γυναικών στο δημόσιο πεδίο επικοινωνίας.

β. Η παράλειψη παρόχου να εκπληρώσει την παραπάνω υποχρέωσή του βαθμολογείται αρνητικά στην υποψηφιότητά του σε επόμενη διαγωνιστική διαδικασία για την χορήγηση άδειας λειτουργίας ΜΜΕ, υπό τον όρο ότι αυτός παραμένει πάροχος κατά την ημερομηνία υποβολής της υποψηφιότητάς του, ανεξαρτήτως του χαρακτήρα του προγράμματος και της εμβέλειας στην οποία λειτουργούσε το μέσο, του οποίου αυτός είχε την συντακτική ευθύνη και δεν εκπλήρωσε την προαναφερόμενη υποχρέωσή του.

#### **Άρθρο 43: Δημοσκοπήσεις**

α. Στις δημοσκοπήσεις που παραγγέλλονται για τις βουλευτικές εκλογές, για τις εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων των ΟΤΑ όλων των βαθμίδων και για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να φροντίζουν να ερευνάται και αξιολογείται η παράμετρος του φύλου στις επιλογές των ερωτώμενων, τα δε σχετικά αποτελέσματα να δημοσιοποιούνται κατά την παρουσίαση της δημοσκόπησης.

β. Η παράλειψη παρόχου να εκπληρώσει την παραπάνω υποχρέωσή του βαθμολογείται αρνητικά στην υποψηφιότητά του σε επόμενη διαγωνιστική διαδικασία για την χορήγηση άδειας λειτουργίας ΜΜΕ, υπό τον όρο ότι αυτός παραμένει πάροχος κατά την ημερομηνία υποβολής της υποψηφιότητάς του, ανεξαρτήτως του χαρακτήρα του προγράμματος και της εμβέλειας στην οποία λειτουργούσε το μέσο, του οποίου αυτός είχε την συντακτική ευθύνη και δεν εκπλήρωσε την προαναφερόμενη υποχρέωσή του.

#### **Άρθρο 44: Επιβράβευση**

Όπου για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΜΜΕ προβλέπεται η καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος, το τελευταίο μπορεί να απομειώνεται σε ποσοστό μέχρι 5% με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου οργάνου, εφόσον κατά την αξιολόγηση της υποψηφιότητας διαπιστώθει ότι η/ο αδειούχος έχει εντάξει στο πρόγραμμα του εκπομπές ικανές να συμβάλλουν στην άρση των διακρίσεων και στην προώθηση της ουσιαστικής ισότητας. Επίσης, ανάλογη μείωση μπορεί να προβλεφθεί σε οφειλόμενα από τους παρόχους τέλη, εφόσον διαπιστώνεται από το ΕΣΡ η ουσιαστική συμβολή τους στην άρση των στερεοτύπων με βάση το φύλο και στην προαγωγή της ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών.

#### **Άρθρο 45: άνιση μεταχείριση στις οπτικοακουστικές δραστηριότητες**

Εκπομπές, διαφημίσεις και κάθε είδους οπτικοακουστικές ανακοινώσεις ή μηνύματα που προβάλλουν συμπεριφορά, που αποτελεί εκδήλωση άνισης μεταχείρισης λόγω φύλου σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ή θίγει με έκδηλο, σοβαρό και έντονο τρόπο την αξία της γυναίκας ως ανθρώπου συνιστούν

υποβάθμιση του προγράμματος του ΜΜΕ και μετάδοση πληροφορίας ή μηνύματος χωρίς αίσθημα ευθύνης, κατά την έννοια του Νόμου ...., όπως κάθε φορά ισχύει.

#### **Άρθρο 46: Αρμοδιότητες ΕΣΡ**

α. Το ΕΣΡ, κατά τη διατύπωση της γνώμης του προς τον/την Υπουργό Εσωτερικών ως προς τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Π.Τ. Α.Ε, οφείλει να προωθεί την συμμετοχή των γυναικών στο παραπάνω όργανο.

β. Στην ετήσια Έκθεση Πεπραγμένων του περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο σχετικά με την παρακολούθηση της εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος νόμου και των σχετικών Οδηγιών και Συστάσεων.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV: ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

#### **Άρθρο 47**

1.Η ΓΓΙΦ υποστηρίζει και συντονίζει την ανάπτυξη των δημόσιων πολιτικών και δράσεων για την εξάλειψη των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας των φύλων.

2. Σε κάθε υπουργείο ιδρύεται Γραφείο Ισότητας των φύλων, με επικεφαλής διευθυντικό στέλεχος της υπηρεσίας, που ορίζεται από τον/την αρμόδιο/α Υπουργό σε συνεργασία με την ΓΓΙΦ. Το Γραφείο Ισότητας των Φύλων α) συλλέγει και επεξεργάζεται τα στοιχεία που αφορούν την ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του Υπουργείου, καθώς και όσα στοιχεία είναι αναγκαία για την διαμόρφωση των δεικτών με βάση το φύλο β) καταρτίζει την έκθεση αξιολόγησης των επιπτώσεων καθενός νομοσχεδίου στην κατάσταση ανδρών και γυναικών γ) έχει την ευθύνη σύνταξης του απολογισμού της δράσης του Υπουργείου, προκειμένου να καταρτιστεί η ετήσια Έκθεση της κυβέρνησης προς το Κοινοβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο .... του παρόντος νόμου. δ) διασφαλίζει τη συνεργασία των υπηρεσιών του Υπουργείου με την ΓΓΙΦ, ιδίως ενόψει του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δράσεων και προγραμμάτων του Υπουργείου που συμβάλλουν στην εφαρμογή του παρόντος νόμου και στην εξυπηρέτηση των στόχων του.

3.Σε κάθε περιφέρεια ιδρύεται και λειτουργεί Γραφείο Ισότητας. Προτείνεται ο ορισμός της/ου επικεφαλής σε συνεργασία με την ΓΓΙΦ και η υποχρεωτική λειτουργία του με αρμοδιότητες ανάλογες προς τις παραπάνω δηλ. α) συλλέγει και επεξεργάζεται τα στοιχεία που αφορούν την ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων στις πολιτικές, στις δράσεις και στα προγράμματα της Περιφέρειας β) καταρτίζει απολογισμό των πολιτικών και των δράσεων της Περιφέρειας για την εξάλειψη των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, με βάση τον οποίο ο Περιφερειακής υποβάλλει τον Δεκέμβριο κάθε έτους σχετική Έκθεση προς το Περιφερειακό Συμβούλιο. γ) διασφαλίζει την συνεργασία των υπηρεσιών της Περιφέρειας με την ΓΓΙΦ, ώστε να διευκολύνεται σε περιφερειακό επίπεδο η ανάπτυξη δράσεων και προγραμμάτων που συμβάλλουν στην εφαρμογή του παρόντος νόμου και στην εξυπηρέτηση των στόχων του.

#### **Άρθρο 48**

Η Εθνική Επιτροπή για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών διαμορφώνει την εθνική στρατηγική για την ισότητα των φύλων και αποτιμά τα αποτελέσματα των σχετικών πολιτικών, των δράσεων και των προγραμμάτων, τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Εθνική Επιτροπή συγκροτείται από τον/ην Υπουργό Εσωτερικών, ως Πρόεδρο, που αναπληρώνεται από το/τη Γενικό/-ή Γραμματέα Ισότητας που συμμετέχει και ως μέλος, τον/ην Βοηθό Συνηγόρου του Πολίτη που προϊσταται του Κύκλου Ισότητας των Φύλων, τους/τις Γενικού/-ές Γραμματείς των Υπουργείων Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, τους επικεφαλής των Γραφείων Ισότητας των παραπάνω Υπουργείων και των Υπουργείων Απασχόλησης, Παιδείας, Υγείας και Άμυνας. Στην Εθνική Επιτροπή συμμετέχουν επίσης οι επικεφαλής των Γραφείων Ισότητας 3 Περιφερειών της χώρας και 3 εκπρόσωποι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, ένας/μια εκπρόσωπος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ), που υποδεικνύονται από τις οικείες ενώσεις, για ετήσια θητεία, καθώς και τέσσερις ειδικοί/ες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα φύλου.

Η Εθνική Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον 2 φορές κάθε χρόνο για τα θέματα της αρμοδιότητάς της, έχει δε την ευχέρεια να αξιολογεί την πρόοδο των προγραμματισμένων δράσεων και την πραγμάτωση των πολιτικών προώθησης της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και να απευθύνει συστάσεις στα αρμόδια όργανα.

Η Εθνική Επιτροπή καταρτίζει τριετές σχέδιο δράσης για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας, το οποίο αποτελεί αντικείμενο συζήτησης σε ειδική συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβούλιου και στην συνέχεια συζητείται στην Ειδική Μόνιμη Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, σε δυο τουλάχιστον συνεδριάσεις της. Για την σύνταξη του παραπάνω σχεδίου δράσης η Επιτροπή εξασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή διαβούλευση με συνενώσεις και ομάδες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της ισότητας των φύλων.

Καταργείται η διυπουργική επιτροπή για την ισότητα των δύο φύλων, η οποία είχε συσταθεί με την υπ' αριθμ. Υ316 απόφαση του Πρωθυπουργού (ΦΕΚ B 870/17-7-2000).